Downloaded from UvA-DARE, the institutional repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/131040

File ID	131040
Filename	Samenvatting in het Nederlands (Summary in Dutch)

SOURCE (OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE):

Type	Dissertation
Title	The syntax of floating quantifiers : stranding revisited
Author	R. Cirillo
Faculty	Faculty of Humanities
Year	2009
Pages	xvi. 272
ISBN	9789078328834

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/301396

Copyright

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other then for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

Samenvatting in het Nederlands (Summary in Dutch)

Deze dissertatie gaat over het fenomeen *floating quantifiers* (*zwevende kwantoren*). Een *floating quantifier* is een kwantor die is gescheiden van de DP die hij modificeert:

(1) a. All the children are sleeping.
b. The children are all sleeping.

Traditioneel gezien bestaan er twee methodes om floating quantifiers te benaderen. Sommigen hebben ze geanalyseerd als elementen die als modificeerders van een DP beginnen en dan door die DP achtergelaten of "gestrand" worden. Deze manier van benaderen wordt *Stranding Analyse* genoemd. Anderen hebben floating quantifiers als VP-adjuncten of adverbia geanalyseerd.

Het doel van deze dissertatie is om een nieuwe kijk op de Stranding Analysis te krijgen. Hiervoor zal ten eerste in acht genomen worden hoe meer recente ontwikkelingen in de taalkunde deze analyse hebben kunnen beïnvloeden. Ten tweede zal deze met behulp van veel meer empirische data in veel meer talen getest worden dan tot heden is gedaan. De dissertatie begint zodoende met de volgende vraag: Als de Stranding Analysis is geactualiseerd met meer recente ontwikkelingen zoals de *Split VP Hypothesis*, en als deze geëvalueerd wordt door middel van meer empirsche data die een breder bereik van verschillende syntactische structuren in een grotere aantal van talen omvatten, hoe zou deze dan concurreren met de diverse adverbiale analyses van floating quantifiers die in de laatste jaren zijn geopperd. Ik denk dat ik aantoon dat als de Stranding Analysis wordt aangevuld met de Split VP Hypothesis, de hevigste kritiek uit de laatste jaren onhoudbaar wordt. Bovendien, als men echt consequent is in de evaluatie van de empirsche data en een breder bereik van syntactische constructies in veel talen beschouwt, ziet men dat de Stranding Analyse veel kan verklaren en meer generalisaties kan omvatten dan de diverse adverbiale benaderingen. Het is weliswaar waar dat er met de Stranding Analyse, zoals er met alle linguistische theorieën, problemen zijn, maar de problemen met de Stranding Analyse worden niet opgelost door een adverbiale benadering aan te nemen.

Hoofdstuk 1 begint met een korte geschiedenis van hoe taalkundigen floating quantifiers hebben benaderd. Oorspronkelijk worden ze als adverbia geanalyseerd omdat ze de positities van adverbia lijken te bezetten:

(2) a. De studenten hebben het boek waarschijnlijk gelezen.
b. De studenten hebben het boek grondig gelezen.
c. De studenten hebben het boek langzaam gelezen.
d. De studenten hebben het boek zorgvuldig gelezen.
e. De studenten hebben het boek allemaal gelezen.
f. De studenten hebben het boek allen gelezen.

Er waren een aantal problemen met deze adverbiale benadering, in het bijzonder het feit dat deze niet in staat was om het klaarblijkelijke verband tussen zinnen zoals die onder (1) uit te leggen.

Andere problemen met de adverbiale benadering waren dat het niet op een directe manier de congruentie in de Φ- en casus-features die door de floating quantifiers getoond wordt, kon verklaren; dat het geen rekening hield bij welk soort van adverbium een floating quantifier hoort en hoe zijn positie wordt bepaald; en het kon niet verklaren waarom een floating quantifier, als het als VP-adjunct basis-gegenereerd wordt, een lokale "c-commanding antecedent" nodig heeft.

Vanwege de problemen met de verschillende adverbiale benaderingen heeft Sportiche (1988) een volledig nieuwe benadering ontwikkeld waarin een floating quantifier een nominaal element is dat niet gegenereerd wordt als VP-adjunct maar als een adjunct bij een VP-interne NP. Volgens dit standpunt kan de NP soms, als deze zich naar boven verplaatst (bijvoorbeeld naar de subject-positie), de kwantor in de VP achterlaten of "stranden." Deze zogenaamde Stranding Analysis verklaarde het verband tussen de zinnen in (1); verklaarde de congruentie in Φ- en casus-features die door de floating quantifiers worden getoond; verklaarde hoe een floating quantifier in een adverbiale positie belandt en loste het geheim op, waarom een floating quantifier een c-commanding antecedent moet hebben. De Stranding Analysis had een ander groot voordeel. De analyse voorzag in een onafhankelijke ondersteuning van de beginnende VP-internal Subject Hypothesis.

De Stranding Analysis is door verschillende etapes van verfijning gegaan. Cardinaletti en Giusti (1989) hebben beargumenteerd dat een kwantor niet alleen een NP-adjunct is, zoals oorsprongelijk door Sportiche werd beweerd, maar de kop van een woordgroep . Giusti (1990) breidde Sportiches analyse, die hoofdzakelijk over floating kwantoren in het Frans en het Engels ging, uit tot het Duits. Shlonsky (1991), die het Hebreews onderzocht, heeft het idee verder uitgewerkt en stelde voor dat een floating quantifier de kop is van een Quantifier Phrase en een DP als complement selecteert. Volgens Shlonsky kan de complement-DP de kwantor "stranden" als hij naar boven gaat. Shlonsky's toevoegingen waren de "finishing touch" van de syntactische structuur en de formele eigenschappen van de Stranding Analysis.

Ondanks de voordelen van de Stranding Analysis ontstond in het begin van de jaren 90 een nieuwe tendens om een benadering te verdedigen waarin floating quantifiers niet als kop van QP beginnen maar als VP-adjunct. Een van de hoofdredenen waarom men naar een adverbiale benadering teruggekeerde was dat men vond dat de Stranding Analysis "overgenereerde" waardoor ongrammaticale zinnen geproduceerd worden zoals de volgende:

(3) a. *The students are coming all.
b. *The criminals were arrested all.

Als reactie tegen het opnieuw opduiken van de adverbiale analyse, verfijn ik in deze thesis de oorsprongelijke theorie van Sportiche verder door de Split VP Hypothesis in zijn theoretische framework op te nemen. Ik volg hierbij de algemeen geaccepteerde argumenten dat subjecten in [SPEC, vP] en niet in [SPEC, VP] basis-gegenereerd worden, dat directe objecten in [SPEC, VP] en niet als complementen van V gegenereerd worden, en dat niet-agentieve werkwoorden niet van V naar verplaatsen. Deze argumenten verhinderen dat de Stranding Analysis overgenereert en hiermee weerleg ik de belangrijkse kritieken tegen deze theorie.

Na de gescheidenis van de studie van floating quantifiers ga ik door met Hoofdstuk 1 waarin ik de theoretische basis en aannames waarop mijn thesis gebaseerd is presenteer. Het relevants hiervoor zijn X-bar theory, zoals ontwikkeld in Chomsky (1970), waarbij alle verbale projecties zowel een specifier- als en complement-positie bevatten; de VP-internal subject hypothesis, zoals voorgesteld in Kitagawa (1986) en in anderen; de split VP hypothesis die in Larson (1988) ontstond; de argumenten in den Besten (1983) waarin het werkwoord van de hoofdzin in V2-talen zich naar C verplaatst; en de theorie van zinsontkenning in Zeijlstra (2004).

In Hoofdstuk 2 bespreek ik data uit veel talen die vele verschillende soorten van syntactische structuren bevatten, inclusief actieve zinnen, passieve zinnen, onaccusatieve zinnen, zinnen met veelvoudige verbale elementen, controlwerkwoorden raising-werkwoorden , small clauses en duitse *infinitivus pro participio* constructies, en hierbij kan "quantifier floating" onder zowel A-verplaatsing als A-bar verplaatsing geobeserveerd worden. Dit hoofdstuk toont aan dat kwantoren in bijna elke A-positie kunnen worden geplaats, zoals voorspeld door de Stranding Analysis. Hierbij moeten echter bepaalde opmerkingen geplaats worden. In sommige talen, zoals in het Roemeens en in het Spaans, is stranding tussen een hulpwerkwoord van tijd en een vooltoid deelwoord niet mogelijk. Deze beperking bestaat niet in het Frans en het Italiaans. Zoals later in Hoofdstuk 5 wordt beschreven, kan de restrictie in het Spaans en in het Roemeens echter niet beter uitgelegd worden door een adverbiale benadering, aangezien in deze talen bijwoorden tussen hulpwerkwoorden en voltooid deelwoorden kunnen verschijnen.

De analyse van stranding onder A-bar verplaatsing in Hoofdstuk 2 is minder conclusief. In al de onderzochte talen is stranding in niet-restrictieve betrekkelijke bijzinnen onproblematisch. Een verschil is echter te vinden tussen het Engels en het Duits. Terwijl in het Duits de stranding door wh-woorden toegestaan is, is dit in het Engels niet het geval. Engels is sowieso eigenaardig wat dit betreft, omdat het de universele kwantor alleen toestaat kale wh-woorden zoals *who* en *what* te selecteren, terwijl het Duits de universele kwantor het toestaat volle wh-DPs te selecteren.

Een andere belangrijke observatie in Hoofdstuk 2 is dat stranding in het algemeen iets is dat alleen met subject-kwantoren plaatsvindt en niet met object-kwantoren. Object-kwantoren kunnen alleen gestrand worden in zogenaamde *scrambling*-talen zoals het Duits, het Nederlands en het Japans.

De data in hoofdstuk 3 zijn hetzelfde als de data geanalyseerd in hoofdstuk 2, maar nu gaat het om ontkende zwevende telwoorden zoals in de volgende Duitse voorbeelden:

(4) a. *Nicht alle* die Studenten haben das Buch gelesen.
niet al de studenten hebben het boek gelezen

b. Die Studenten haben *nicht alle* das Buch gelesen.
de studenten hebben niet allemaal het boek gelezen

De uitkomsten van hoofdstuk 3 zijn in essentie hetzelfde als die van hoofdstuk 2, maar een aantal ontkenning-gerelateerde zaken die niet in hoofdstuk 2 voorkomen vragen om een oplossing in hoofdstuk 3. Zo betoog ik dat het verschil tussen zins- en constituentontkenning is, dat zinsontkenning draait om het ontkennen van een finiet werkwoord. Verder laat ik zien dat gestrande ontkennende telwoorden zoals in (4b) eigenlijk ontkennende constituenten zijn en niet simpelweg niet-ontkennende gestrande telwoorden die toevallig onder de *scope* van een zinsontkenningsmarkeerder vallen. Ik beargumenteer ook dat niet alleen telwoorden en ontkennende telwoorden, maar ook ontkenningsmarkeerders kunnen worden gestrand. Hierdoor kunnen bepaalde gevallen van ambiguïteit en *inverse scope* in de Germaanse talen worden verklaard, zoals geïllustreerd in het volgende ambigue Engelse voorbeeld:

(5) All the students have not read the book.

Ik betoog dat, in de lezing van deze zin waarin de ontekenningsmarkeerder bereik heeft over het telwoord, met de betekenis *niet al de studenten hebben het boek gelezen*, het onderwerp de ontkende QP *not all the students* is en dat de QP *all the students* de ontkenningsmarkeerder *not* laat stranden.

Tenslotte geef ik ook verklaringen voor twee interessante verschillen tussen de Germaanse en Romaanse talen door voor constituentontkenning de theorie van zinsontkenning in Zeijlstra (2004) aan te nemen. Het eerste verklaarde verschil is dat de *inverse scope* uit (5) door interactie tussen een universeel telwoord en ontkenning gemakkelijk te verkrijgen is in Germaanse talen, maar heel moeilijk of niet mogelijk in de Romaanse talen. Het tweede verschil is dat ontkende telwoorden in Germaanse talen kunnen worden gestrand, zoals we hebben gezien in (4), maar dat dit niet kan in de Romaanse talen, zoals de Italiaanse voorbeelden in (6) laten zien:

(6) a. Non tutti gli studenti hanno letto il libro.
niet al de studenten hebben gelezen het boek

b. *Gli studenti hanno non tutti letto il libro.
de studenten hebben niet allemaal gelezen het boek

In hoofdstuk 4 behandel ik een type zwevend telwoord dat bestaat uit een universele kwantor en een hoofdtelwoord. Een voorbeeld is het Nederlandse *alle drie*. Ik

verwijs naar dit type telwoord als *universal numeric quantifier* en laat zien dat het de Q-positie bezet, net als een losse universele kwantor . Ik pleit ervoor dat een *universal numeric quantifier* geanalyseerd kan worden als een *syntactic word* zoals gedefinieerd in Di Sciullo en Williams (1987). Het gedraagt zich hetzelfde als een syntactisch woord en het wordt, net als een syntactisch woord, vanuit het lexicon ingevoegd in een Xº positie, namelijk Q. Ik bespreek ook de daadwerkelijke vorming van *universal numeric quantifiers*. Ik beargumenteer dat ze worden gevormd door een lexicale regel die erg vergelijkbaar is met getalsvormingregels waarnaar in Booij (2008) verwezen wordt als *constructional idioms*. Door de theorieën van Di Sciullo en Williams en Booij te combineren met de Stranding Analysis kan ik het gedrag van *universal numeric quantifiers* verklaren. Ik merk hierbij op dat *universal numeric quantifiers* in het Engels en Duits uitzonderlijk zijn omdat ze, als ze niet gestrand zijn, vereisen dat het bepaalde lidwoord in de geselecteerde DP wordt gedeleerd.

In Hoofdstuk 5 wordt aangetoond dat, hoewel er problemen zijn met de Stranding Analysis, de meeste van die problemen ook uitdagingen vormen voor de adverbiale benadering voor floating quantifiers. Ik bespreek de adverbiale analyses van Baltin (1995), Doetjes (1997), Bobaljik (2003) en Fitzpatrick (2006), die geen van allen een overtuigende reden presenteren om de Stranding Analysis op te geven. De analyse in Kobuchi-Philip (2003 en 2006) is interessant, omdat het sterk bewijs levert dat sommige floating numeral quantifiers in het Japans afkomstig zijn uit een nominale constituent , terwijl anderen afkomstig zijn uit een adjunct van een VP . Dit is van belang, omdat het aantoont dat men niet hoeft aan te nemen dat floating quantifiers noodzakelijkerwijs ofwel adverbiaal of adnominaal moeten zijn in een bepaalde taal. Wat echter het meest van belang is in de analyse van Kobuchi-Philip, is dat er bewijs is dat numerieke kwantoren, die hun oorsprong hebben binnen een naamwoordelijke groep in het Japans, gestrand kunnen zijn. Meer exact, er zijn adnominale kwantoren in het Japans die een positie innemen onder de nominatieve casus-markeerder, en er is slechts één manier waarop ze in die positie terecht kunnen zijn gekomen: Ze moeten er *gestrand* zijn.

Hoofdstuk 6 bevat een samenvatting en enkele conclusies en stelt ook enkele ideeën voor voor toekomstig onderzoek. Misschien de meest fundamentele open vraag, is waarom sommige talen stranding toestaan en andere niet. Stranding lijkt alleen voor te komen als er een naamwoordelijke groep is, zoals bijvoorbeeld QP, die hoger is dan de DP.

In het Japans kunnen getallen die zich bevinden in een CardP die NP domineert, ook gestrand zijn, maar dit kan misschien verklaard worden door het volgen van de claim in Bošković (2008), dat het Japans geen DP heeft en NP functioneert als DP. In ieder geval is het nodig om door middel van uitgebreid crosslinguïstisch onderzoek te bepalen of stranding simpelweg een parameter is of dat het volgt uit de hiërarchische structuur binnen het nominale domein in een bepaalde taal.

Gerelateerd aan de vraag waarom een taal wel of niet stranding toestaat, is de vraag waarom het primair universele kwantoren zijn die gestrand zijn. Is het omdat alleen

universele kwantoren hoofd kunnen zijn van een QP? Als er talen zijn, waarin niet-universele kwantoren ook gestrand kunnen zijn, kan dan aangetoond worden dat in die talen zowel universele als niet-universele kwantoren als hoofd van een QP kunnen dienen? In Delsing (1993) wordt gerapporteerd dat in het IJslands bijvoorbeeld niet-universele kwantoren gestrand kunnen zijn, hoewel ze in deze gevallen samen voorkomen met het bepalend lidwoord, wat suggereert dat ze het hoofd zijn van een hogere frase dan de DP, hoewel ze niet universeel zijn. Deze kwestie van universaliteit is er duidelijk een die alleen beantwoord zou kunnen worden door een heleboel crosslinguïstisch onderzoek.

Een ander thema dat interessant is om nader te onderzoeken is de vraag waarom talen als het Roemeens en het Spaans in tegenstelling tot het Frans en het Italiaans stranding tussen een hulpwerkwoord een voltooid deelwoord niet toestaan. Dit is enigszins mysterieus, aangezien deze positie wel beschikbaar is voor andere elementen, zoals bijwoorden. Exact hetzelfde geldt voor het Zweeds. Ook deze taal is dus interessant om naar te kijken.

Een ander mogelijk interessant onderzoeksonderwerp, al genoemd in hoofdstuk 2, heeft te maken met objectskwantoren. De stranding van objectskwantoren komt in feite alleen voor in *scrambling*-talen zoals Duits, Nederlands en Japans. De enige uitzondering hierop zijn "climbing object clitic pronouns" die ook een kwantor kunnen laten stranden. Het is niet echt duidelijk waarom objectskwantoren niet kunnen worden gestrand. Verder onderzoek is hiervoor nodig.

Er is ook een andere open vraag met betrekking tot objecten, aangekaart in hoofdstuk 3, dat een interessant onderzoeksthema kan zijn, namelijk het feit dat ontkende objectskwantoren niet toegestaan zijn in VO-talen, maar wel in OV-talen. De onderstaande Engelse en Duitse zinnen illustreren dit.

(7) a. *He has read not all the books.

b. Er hat nicht alle die Bücher gelesen.
hij heeft niet al de boeken gelezen

Dit zou iets te maken kunnen hebben met het feit dat constituentenontkenning zich in het algemeen boven de positie van zinsontkenning moet bevinden. Deze beschrijving is echter puur descriptief en cross-linguïstisch niet getest. Opnieuw is meer onderzoek noodzakelijk.

Mijn laatste suggestie voor toekomstig onderzoek is gebaseerd op mijn observatie dat er een correlatie lijkt te zijn tussen de syntactische positionering van een kwantor en zijn semantische kenmerken. Ik neem aan dat *all* Q bezet, dat *some* D bezet en dat *most* op een adjectivische positie terecht komt, zoals in *John has read the most books*. Verdere observaties laten zien dat deze drie kwantoren niet alleen verschillende syntactische posities bezetten, maar ook van elkaar verschillen wat betreft hun semantische kenmerken, als *universaliteit*, *sterkte*, *symmetrie*, *kardinaliteit* en *monotoniciteit*. Deze correlatie tussen syntactische positionering en

semantische kenmerken is weliswaar opmerkelijk, maar de exacte relevantie voor taalkundige theorieën is nog onduidelijk. Als dit cross-linguïstisch verder onderzocht wordt, kan dit leiden tot beter begrip van het verband tussen syntaxis en semantiek en mogelijk de vraag beantwoorden of semantische kenmerken syntactische positionering kunnen voorspellen.